

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **7 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **J. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **11 czerwca 2012 r.** sygn. akt **III U 757/11**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 768/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 listopada 2012r.

Decyzją z dnia 9 czerwca 2011r. – skorygowaną co do daty złożenia wniosku rentowego (z dnia 5 kwietnia na 5 maja 2011r.) decyzją z dnia 12 lipca 2011r. - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia zasadniczej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia, skoro - w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 7 czerwca 2011r. - jest zdolny do pracy.

Wnioskodawca J. W. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu. W odwołaniu

z dnia 15 czerwca 2011 r. wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie jego uprawnienia do dochodzonego świadczenia rentowego, zarzucił organowi rentowemu błąd w ustaleniach faktycznych dotyczący oceny stanu jego zdrowia, jako stanu nie sięgającego granic niezdolności do pracy. Podając na jakie schorzenia cierpi i jakie w związku z nimi występują u niego dolegliwości, odwołujący stwierdzał, że wbrew stanowisku ZUS upośledzają one w sposób istotny jego zdolność do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia w zawodzie hydraulika, czyniąc go niezdolnym do pracy. Dowodem zaś powyższego miała być opinia biegłych lekarzy sądowych z uprzednio prowadzonego z udziałem wnioskodawcy postępowania o świadczenie rehabilitacyjne jakie toczyło się przed Sądem Rejonowym w Przemyślu pod sygn. akt IV U 244/10, w której potwierdzona została jego niezdolność do pracy, skutkująca złożeniem wniosku rentowego, a w efekcie umorzeniem w/w postępowania sądowego. Końcowo odwołujący naprowadzał, że legitymuje się ponad 38 letnim stażem pracy, zaś do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku brakuje mu zaledwie 2 lata.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 lipca 2011r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy, z tego samego względu, który legł u podstaw zaskarżonej decyzji. Jednocześnie w uzupełnieniu postawy prawnej przyjętego rozstrzygnięcia organ rentowy wskazywał na treść art.57 ustawy emerytalno-rentowej, potwierdzając przy tym naprowadzane przez wnioskodawcę okoliczności faktyczne związane z przebiegiem uprzedniego postępowania w sprawie o świadczenie rehabilitacyjne.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy J. W., wyrokiem z dnia 11 czerwca 2012 r. (sygn.akt III U757/11);

- w pkt. I- zmienił zaskarżoną decyzję ZUS przyznając wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres 24 miesięcy, od daty zakończenia pobierania przez J. W. świadczenia rehabilitacyjnego,

- w pkt. II zaś- stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za opóźnienie

w ustaleniu prawa do tak określonego świadczenia. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca J. W. ur. (...) z zawodu monter instalacji sanitarnych, wykonujący ostatnio pracę hydraulika, w okresie od 26 stycznia 2010r. do 24 lipca 2010r. pobierał świadczenie rehabilitacyjne. Jego kolejny wniosek o ustalenie prawa do tak określonego świadczenia na dalszy okres, z dnia 16 czerwca 2010r. spotkał się z odmowną decyzją ZUS z dnia 1 września 2010r. przy uzasadnieniu, że wnioskodawca odzyskał już zdolność do pracy. Przed Sądem Rejonowym w Przemyślu pod sygn. akt IV U 244/10 toczyło się postępowanie z odwołania J. W. od w/w decyzji organu rentowego, w trakcie którego pozyskano opinię czterech biegłych lekarzy

w tym specjalisty z zakresu medycyny pracy, potwierdzającą, iż odwołujący jest jednak częściowo niezdolny do pracy na okres 24 miesięcy liczonych od dnia zakończenia pobierania przez niego świadczenia rehabilitacyjnego. Opinie te nie były w tym postępowaniu kwestionowane przez organ rentowy, co doprowadziło do wycofania odwołania przez J. W. z jednoczesnym zgłoszeniem przez niego na rozprawie w dniu 31 marca 2011r. wniosku rentowego (właściwie żądania uznania za taki wniosek tego z dnia 16 czerwca 2010r.). W tak zaistniałej sytuacji procesowej, Sąd Rejonowy w Przemyślu postanowieniem z dnia 31 marca 2011r. umorzył postępowanie w sprawie o świadczenie rehabilitacyjne, przekazując jednocześnie żądanie wnioskodawcy ustalenia prawa do renty do rozpoznania organowi rentowemu.

W efekcie zaś powyższego, odwołujący w dniu 5 maja 2011r. złożył w ZUS wniosek rentowy na obowiązującym druku wraz zaświadczeniem o stanie zdrowia, co skutkowało odmowną – zaskarżoną w niniejszym postępowaniu - decyzją organu rentowego z dnia 9 czerwca 2011 r. (skorygowaną wyłącznie co do błędnie wskazanej daty złożenia wniosku rentowego, kolejną z dnia 12 lipca 2011r.) opartą na orzeczeniach: lekarza orzecznika ZUS z dnia 25 maja 2011r. i Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 7 czerwca 2011r. zgodnie uznających wnioskodawcę za zdolnego do pracy.

Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z opinii biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy (opinia główna i uzupełniająca tego biegłego), jak również posiłkowo dowód z opinii biegłego tej samej specjalności z uprzednio toczącego się z udziałem wnioskodawcy postępowania o świadczenie rehabilitacyjne, pozwoliły z kolei Sądowi Okręgowemu w Przemysłu na poczynienie w sprawie zasadniczego ustalenia o występującej u J. W. częściowej niezdolności do pracy ,powstałej bezpośrednio po zaprzestaniu pobierania przez niego świadczenia rehabilitacyjnego, z przewidywanym terminem odzyskania zdolności do wykonywania zatrudnienia w zawodzie hydraulika po upływie 24 miesięcy liczonych od tak określonej daty. Jak podkreślił bowiem Sąd Okręgowy - opierając się w tym względzie w zupełności na wyżej powołanych opiniach biegłych (odmawiając równocześnie mocy dowodowej odmiennej w swej konkluzji opinii łącznej biegłych lekarzy :ortopedy, laryngologa, psychiatry i kardiologa z uwagi na lakoniczność opinii, brak uzasadnienia zajętego przez biegłych stanowiska, przy równoczesnym braku odniesienia dokonanej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy do posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych) – występujące u odwołującego upośledzenie funkcji narządu ruchu po przebytych zerwaniach mięśni czworogłowych uda prawego (w 2008 r.) i lewego (w 2009 r.) związane z zanikami mięśniowymi obu ud, z osłabieniem ich siły mięśniowej, uniemożliwia wnioskodawcy wykonywanie dotychczasowego zatrudnienia w zawodzie hydraulika, gdzie wymagana jest pełna sprawność kończyn dolnych z uwagi na wykonywanie pracy połączonej z dźwiganiem czy w pozycji wymuszonej. Jednocześnie zważywszy na wiek metrykalny odwołującego i występujące u niego zaburzenia adaptacyjne wykluczona została możliwość przekwalifikowania się do pracy w innym zawodzie. Przyjmując pełną miarodajność opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu medycyny pracy, Sąd Okręgowy w Przemysłu podkreślał także, że w zarzutach pozwanego do treści w/w opinii nie znalazł się wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych, a jedynie żądanie oparcia ustalenia o zdolności do pracy wnioskodawcy na odmiennej w swych wnioskach końcowych opinii łącznej biegłych lekarzy : laryngologa, psychiatry, kardiologa i ortopedy, gdy tymczasem opinia ta, gdy idzie o ocenę stanu narządu ruchu odwołującego, zawierała także sprzeczność jej wniosku końcowego z opisem badania przedmiotowego,

w którym potwierdzono zaniki mięśniowe obu ud z jednoczesnym osłabieniem siły mięśniowej kończyn dolnych, a więc to co podniesione zostało w opiniach biegłych lekarzy z zakresu medycyny pracy. W świetle zaś powyższego ustalenia o częściowej niezdolności do pracy wnioskodawcy, Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu uznał żądanie odwołania za w pełni zasadne, a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo, tu w szczególności art. 12 ust. 1 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd I instancji przywołał też treść art. 57 wyżej powołanej regulacji prawnej stwierdzając ostatecznie , iż wbrew stanowisku ZUS odwołujący spełnił wszystkie przewidziane w tym przepisie przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego. Uzasadniając z kolei przyjętą datę zobowiązania organu rentowego do podjęcia wypłaty świadczenia rentowego wnioskodawcy - bezpośrednio po zaprzestaniu pobierania przez niego świadczenia rehabilitacyjnego- Sąd Okręgowy stwierdził, iż w świetle ustaleń dotyczących przebiegu postępowania rentowego J. W. należy uznać, iż w istocie wniosek rentowy został przez niego złożony już w dniu 16 czerwca 2010 r. Wykazanie z kolei w niniejszym postępowaniu błędności oceny stanu zdrowia odwołującego w postępowaniu administracyjnym przed ZUS ,stanowiło podstawę przyjętego przez Sąd I instancji rozstrzygnięcia o odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa wnioskodawcy do dochodzonego świadczenia rentowego , w oparciu o art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno – rentowej . W podstawie prawnej wyroku powołany także został

art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu z dnia 11 czerwca 2012 r. zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

W apelacji z dnia 9 lipca 2012 r. (v. k. 62-63) pozwany organ rentowy zarzucając przede wszystkim naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc przez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego skutkującą bezzasadnym przyznaniem przewagi mocy dowodowej opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy nad opinią łączną czterech biegłych lekarzy innych specjalności w tym lekarza ortopedy, jak również naruszenie prawa materialnego tj. art. 57 w związku z art. 12 oraz art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), poprzez przyjęcie, że wnioskodawca spełnił warunki do przyznania prawa do renty na okres 24 miesiące i to już od daty zakończenia pobierania przez niego świadczenia rehabilitacyjnego, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawcy, względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący podkreślał, że opinia biegłego, na której oparł się w swoim ustaleniu Sąd I instancji nie może być uznana za rzetelną, zupełną i fachową w świetle odmiennej w swej konkluzji opinii łącznej biegłych lekarzy specjalistów z zakresu poszczególnych występujących u wnioskodawcy schorzeń. Niezależnie od tego organ rentowy kwestionował przyjętą przez Sąd I instancji datę początkową przyznania prawa do renty wskazując, że w świetle art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno - rentowej i przebiegu postępowania jakie toczyło się przez Sądem Rejonowym w Przemyślu pod sygn. akt IV U 244/10, można co najwyżej uznać, że zgłoszone w tym postępowaniu przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 31 marca 2011r. żądanie przyznania prawa do renty stanowiło wniosek rentowy, a to uzasadniałoby ewentualne przyznanie prawa do renty najwcześniej od dnia 1 marca 2011 r.

Wnioskodawca J. W. wniósł o oddalenie apelacji ZUS (v. e-protokół 00:10:17 – 00:15:21 - oświadczenie wnioskodawcy złożone na rozprawie apelacyjnej).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu z dnia 11 czerwca 2012 r. jest – w ocenie tut. Sądu – w swym ostatecznym wyniku wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu, pomimo częściowo błędnego uzasadnienia, tak w znaczeniu uzasadnienia niepełnego gdy idzie o dokonaną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego (o takim pojęciu błędności uzasadnienia zaskarżonego wyroku stanowi orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia

14 października 1963 r. II PR 166/63 N.P. 1964/9/91), jak też niewłaściwie użytej argumentacji na przyjętą datę początkową przyznania prawa do renty. Naprawiając jednak powyższe uchybienia Sądu I instancji – do czego tut. Sąd jest w pełni uprawniony, jako Sąd sprawujący nie tylko funkcję kontrolną, ale w istocie orzekający merytorycznie na nowo o istocie sporu (por. m.in. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2007 r. III CZP 137/06 OSNC 2007/9/125) – Sąd Apelacyjny chciałby podkreślić, że oparcie się przez Sąd I instancji na stanowisku biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy o występującej u wnioskodawcy J. W. częściowej niezdolności do pracy miało swoje pełne uzasadnienie nie tylko

z uwagi na trafnie podniesioną przez Sąd Okręgowy zupełność tej opinii, która

w sposób kompleksowy – w przeciwieństwie do wskazywanej przez skarżącego opinii biegłych lekarzy: ortopedy, kardiologa, laryngologa i psychiatry - dokonywała oceny stanu zdrowia odwołującego z uwzględnieniem jego kwalifikacji zawodowych

i specyfiki ostatniego zatrudniania na stanowisku hydraulika, ale także ze względu na analogiczne zajęte w tej kwestii stanowisko przez biegłych lekarzy opiniujących

w sprawie IV U 244/10 Sądu Rejonowego w Przemyślu, dowód z których to akt przeprowadzony został w niniejszym postępowaniu. Dość bowiem powiedzieć, że wydana w tamtym postępowaniu zarówno opinia łączna trzech biegłych lekarzy :kardiologa psychiatry i ortopedy (v. k. 25 akt związkowych IV U 244/10), jak również odrębna opinia biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy (v. k. 35 w/w akt związkowych) zgodnie stwierdzały, iż odwołujący przede wszystkim z uwagi na występujący u niego stan narządu ruchu jest częściowo niezdolny do pracy. Podkreślenia wymaga także fakt, iż opinie te nie były w żaden sposób kwestionowane przez organ rentowy w trakcie wyżej wymienionego postępowania IV U 244/10. Z kolei – na co także słusznie zwrócił uwagę Sąd Okręgowy – odmienna w swej konkluzji wydana ma użytek przedmiotowego sporu opinia łączna biegłych lekarzy, zawierała opis badania przedmiotowego (zaniki mięśniowe obu ud z osłabieniem ich siły mięśniowej) pozostający w sprzeczności z wnioskiem końcowym opinii, tym bardziej gdy zważy się, iż opis ten był tożsamy z tym zawartym w opinii biegłych ze sprawy IV U 244/10 Sądu Rejonowego w Przemyślu. Zażywszy zaś dodatkowo na wyjątkową lakoniczność omawianej opinii

łączonej, jak również jej niepełność poprzez brak uzasadnienia zajętego stanowiska w odniesieniu do specyfiki pracy wnioskodawcy (jego kwalifikacji zawodowych w rozumieniu art.13 ust.1 pkt 2 ustawy emerytalno-rentowej) należało uznać, iż Sąd Okręgowy w Przemyślu miał pełne podstawy do jej odrzucenia jako niemiarodajnego środka dowodowego i tym samym przyznania pełnej mocy dowodowej opinii biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy.

Reasumując z tych to więc względów Sąd Apelacyjny w postępowaniu odwoławczym podzielił w zupełności zasadnicze dla wyniku sprawy ustalenie Sądu I instancji o częściowej okresowej (24 miesiące) niezdolności do pracy J. W. , powstałej bezpośrednio po zaprzestaniu pobierania przez niego świadczenia rehabilitacyjnego.

Odnosząc się tym samym do kolejnego zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia przez Sąd I instancji art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), przez zobowiązanie ZUS do podjęcia wypłaty przyznanego świadczenia już od tak określonej daty ((tj. od dnia 25 lipca 2010r. kiedy to ustała wypłata świadczenia rehabilitacyjnego na rzecz wnioskodawcy), Sąd Apelacyjny chciałby zauważyć, że jakkolwiek prawdą jest ,iż w świetle przebiegu całego postępowania brak jest podstaw do uznania- tak jak to uczynił Sąd Okręgowy

w Przemyślu -,iż wniosek rentowy odwołującego pochodził już z dnia 16 czerwca 2010 r. (jako ,że w tej dacie złożony został jedynie wniosek o przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego na dalszy okres , i w świetle przepisów obowiązującego wówczas rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń Dz. U. Nr 10,poz. 49 ze zm. ,wnioskodawca nie mógł skutecznie w trakcie postępowania sądowego w sporze o to świadczenie zmienić charakteru pierwotnie zgłoszonego żądania ,a jedynie wniosek o świadczenie rehabilitacyjne wycofać - § 29 w/w rozporządzenia). Wobec czego – tak jak naprowadza skarżący – w świetle brzmienia §9 wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. i w świetle faktu zgłoszenia przez odwołującego do protokołu rozprawy w dniu 31 marca 2011r.

w sprawie IV U 244/10 żądania przyznania renty uznać należało ,iż była to jednocześnie data zgłoszenia przez J. W. wniosku rentowego , to powyższe nie przesądza jeszcze o uznaniu racji pozwanego ZUS (korekcie przyjętego przez Sąd I instancji rozstrzygnięcia przez przyznanie prawa do renty – tu w znaczeniu podjęcia jej wypłaty – dopiero od dnia 1 marca 2011r.). Jakkolwiek bowiem przywoływany przez skarżącego art.129 ust 1 ustawy emerytalno- rentowej wyraża zasadę wypłaty świadczenia nie wcześniej niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o to świadczenie , to jednak z drugiej strony art.133 ust 1 pkt 2 teże ustawy dozwala w określonych tam przypadkach błędności działań ZUS, na przyznanie świadczenia za okres wsteczny (maksymalnie trzy lata liczone od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy). Taka zaś sytuacja – w ocenie tut. Sądu – wystąpiła właśnie w okolicznościach przedmiotowej sprawy ,skoro – wykazana

w mniejszym postępowaniu -błędna ocena stanu zdrowia wnioskodawcy przez organ rentowy (uzasadniająca w pełni przypisaną mu przez Sąd Okręgowy odpowiedzialność o jakiej mowa w art.118 ust 1 a ustawy emerytalno- rentowej) uniemożliwiła J. W. nabycie prawa do renty i to już przy rozpoznawaniu wniosku

z dnia 16 czerwca 2010r.o świadczenie rehabilitacyjne, na co dozwalał § 7ust.2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711 ze zm.) Prawdliwość powyższego poglądu potwierdza także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1998r. II UKN 386/98 OSNP 2000/4/154 , odnoszący się do odwrotnej sytuacji, przyznania wstecznego prawa do renty ,po okresie pobierania przyznanego z urzędu przez ZUS świadczenia rehabilitacyjnego .Tym samym i ten zarzut apelacji okazał się bezskuteczny .

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów – z braku dostatecznych postaw faktycznych i prawnych – na podstawie art.385 kpc orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...)

(...)

(...)